

ಭಾರತೀಯರ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳು

ಉಪಾಕರ್ಮ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ರಂಗಪ್ರಿಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಃ

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಕಾಶನ

ನಂ. 37/8, G4, ಲೀಸಾ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್,

4ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 27.

ದೂರವಾಣಿ: 2227 8231, Mob: 9448078231, 9591470345

Email : bspllg@gmail.com; web; www.bharathasamskruthi.com

Title : **UPAKARMA – Under Bharatiyara Habba Haridinagalu-** A collection of festivals of India, written by Sri Sri Rangapriya Sri Sri: and published by Bharatha Samskruthi Prakashana, Bangalore.

Under the guidance of His Holiness Sri Sri Rangapriya Swamiji

ಶ್ರೀರಂಗ ಮಹಾಗುರುಗಳ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ
ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

E-Edition : November 2015

pages : 42 + 2

Price: Rs. 25-00

© with publisher

Published by :

Bharatha Samskruthi Prakashana

No. 37/8 G4, Leesa Apartment, 4th Cross,
Lalbagh Road, Bangalore - 27,

Phone: 22278231, 26765381, Mobile: 9448078231, 9591470345

URL: www.bharathasamskruthi.com, email: bspllg@gmail.com

Copies available at :

Bharatha Darshana,

No. 163, Manjunatha Road, 2nd block,

Thyagaraja Nagar,

Bangalore - 560 028 Ph : 26765381

Printed by :

Laser Line Graphics

Bangalore - 560 027 Ph: 22278231

ಉಪಾಕರ್ಮ

ಉಪಾಕರ್ಮವು ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಮುಖ್ಯತಮವಾದ ಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಪರ್ವ ಇದು. “ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಪರ್ವಗಳು ನಾಲ್ಕು. ಅವು ಶ್ರಾವಣ-ಉಪಾಕರ್ಮ, ದಶಹರಾ (ನವರಾತ್ರ, ವಿಜಯದಶಮಿ) ದೀವಾಲೀ (ದೀಪಾವಳಿ) ಮತ್ತು ಹೋಲೀ. ಇವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆ ನಾಲ್ಕೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರವರ್ಣದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ” ಎಂದು ಔತ್ತರೇಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮ್ಯ, ನಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನೈಮಿತ್ತಿಕ- ಎಂದು ಮೂರು ವಿಧಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಥಿ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಗ್ರಹಯೋಗ ಮುಂತಾದ ನಿಮಿತ್ತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ನೈಮಿತ್ತಿಕಕರ್ಮಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮವು ಮೂರನೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಿಯತವಾದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಪರ್ವ ಕರ್ಮವಾಗಿದೆ. ವೇದಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಮಂಗಲಕರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟಾದಶ (18) ಮಹಾಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಕರ್ಮದ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತ:-

ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಉಪಾಕರ್ಮ, ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮ, ಉಪಾಕರಣ, ವೇದಸ್ವೀಕಾರ, ವೇದಾರಂಭಣ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಉತ್ತರಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದು ‘ಶ್ರಾವಣೇ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು “ಆವಣಿ ಅವಿಟ್ಟಂ” ಎಂದು ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ‘ಉಪಾಕರ್ಮ’ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ನಾಮಧೇಯದಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅರಿಯದವರು “ಜನಿವಾರದ ಹಬ್ಬ” ಎಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವೇದಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಕರ್ಮವಾದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಾಕರ್ಮ, ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮ, ಉಪಾಕರಣ, ವೇದಸ್ವೀಕಾರ, ವೇದಾರಂಭಣ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. (ಉಪಾಕ್ರಿಯತೇ ಅನೇನ ಇತಿ ಉಪಾಕರಣಂ. ಉಪ + ಆ + ಕೃ + ಮನಿನ್) ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರ್ವವಾದ್ದರಿಂದ ‘ಶ್ರಾವಣೇ’ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಜುರ್ವೇದದವರಿಗೆ ಶ್ರವಿಷ್ಠಾ ನಕ್ಷತ್ರವು ಕೂಡಿದ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಬ್ಬವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಮಿಳರು ‘ಆವಣಿ-ಅವಿಟ್ಟಂ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿವಸ ಹೊಸ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯಜನರು ‘ಜನಿವಾರದ ಹಬ್ಬ’ ಎಂದು ಆ ಪರ್ವವನ್ನು ಕರೆಯುವ ರೂಢಿ ಬಂದಿದೆ.

ಉಪಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಾಲನಿಯಮ

ಎಲ್ಲಾ ವೇದಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ಈ ಪರ್ವವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಉಪನಯನಸಂಸ್ಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಯಾರಿಗೆ ಉಪನಯನಸಂಸ್ಕಾರ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರು ಕೂಡ ವೇದಪುರುಷನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪಾಕರ್ಮವು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ, ಇತರರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ಗೃಹಸ್ಥ ಮತ್ತು

ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಈ ಮೂವರಿಗೂ ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವುಂಟೆಂದು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

“ಅಧೀಯೇತ ಗೃಹಸ್ಥೋಪಿ ನಿಯಮಾದ್ಯಹ್ಯಚಾರಿವತ್” (ಷ್ವಾಸಸ್ತೃತಿ)

ಉಪಾಕರ್ಮ ತಥೋತ್ಕರ್ಗಂ ವನಸ್ಥಾನಾಮಪೀಷ್ಯತೇ,
ಧಾರಣಾಧ್ಯಯನಂ ಕೃತ್ವಾ ಗೃಹಿಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾಮ್” (ದೇವಲಸ್ತೃತಿ)

ಯಾವನಿಗಾದರೂ ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾಯಿ ಯಾವುದಾದರೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೃತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆ ವರ್ಷ ಉಪಾಕರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಜಾತಾಶೌಚ ಅಥವಾ ಮೃತಾಶೌಚದೋಷದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಲಮಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಶುಭಕರವಲ್ಲ. “ಶಾಂತಿಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ” ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಥಮೋಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಲಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲೇಕೂಡದು.

ಋಗ್ವೇದ, ಯಜುರ್ವೇದ, ಸಾಮವೇದ ಮತ್ತು ಅಥರ್ವವೇದಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೃಹಸ್ಪತಿ, ಶುಕ್ರ, ಮಂಗಳ ಮತ್ತು ಬುಧ ಇವರು ಅಧಿಪತಿಗಳು. ಆಯಾ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಾ ಶಾಖೆಯವರು ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಶುಭಕರ.

“ಋಗ್‌ಯಜುಸ್ಸಾಮಅಥರ್ವೇಶಾ ಜೀವಶುಕ್ರಕುಜೇಂದುಜಾಃ|

ಶಾಖಾಧೀಶೇ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತೇ ತಚ್ಛಾಖಾಧ್ಯಯನಂ ಶುಭವ್”

ಗುರುಭ್ಯಗುಸುತೋ ಧಾತ್ರೀಪುತ್ರಃ ಶಶಧರಾತ್ಮಜಃ|

ಸುರೇತೇ ಋಗ್‌ಯಜುಸ್ಸಾಮಾಧರ್ವಣಾಧಿಪಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ||

ಉಪಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಶ್ರಾವಣ, ಭಾದ್ರಪದ ಅಥವಾ ಆಷಾಢಮಾಸವನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಿಮೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಮೀ ತಿಥಿಗಳನ್ನೂ, ಶ್ರವಣ ಮತ್ತು ಹಸ್ತನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಶಸ್ತವೆಂದು ಋಷಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೂತ್ರಕಾರರು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಸ ತಿಥಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಮಾಸ ತಿಥಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಶಾಖೆಯವರು ಆಯಾ ಸೂತ್ರಕಾರರ ಮಾತಿನಂತೆ ಆಚರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರಾವಣ ಅಥವಾ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ‘ಮನು’ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೂರ್ವಾಷಾಢ್ಯಾಂ ವಾಪೃಷಾಕೃತ್ಯ ಯಥಾವಿಧಿ| ಯುಕ್ತಶ್ಚನ್ದಾಂಸ್ಯಧೀಯೇತ|

ಈ ಎರಡು ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಋಗ್ವೇದಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಜುರ್ವೇದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರಾವಣಮಾಸವು ಮತ್ತು ಸಾಮವೇದಿಗಳಿಗೆ ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸವು ಉಪಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಹಿತವೆಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ.

ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಿಮೀತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಪಸ್ತಂಬರ ಮತ.

ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೂರ್ಣಿಮಾಸ್ಯಾಂ ಆಧ್ಯಾಯಂ ಉಪಾಕೃತ್ಯ

ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೋಷ ಅಥವಾ ಅಸೌಕರ್ಯ ವಿದ್ದರೆ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಮತ. ಪೂರ್ಣಿಮಾತಿಥಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ.

ಶ್ರಾವಣಮಾಸದ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಸ್ತನಕ್ಷತ್ರ ಕೂಡಿದ ಪಂಚಮೀತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಶ್ವಲಾಯನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಥಾತೋಽಧ್ಯಾಯಾನಾಮುಪಾಕರಣಂ ಓಷಧೀನಾಂ ಪಾದುರ್ಭಾವೇ

ಶ್ರವಣೇನ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪಂಚಮ್ಯಾಂ ಹಸ್ತೇನ ವಾ|

ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ತಿಥಿಯಂದು, ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಸ್ತನಕ್ಷತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಂಚಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

||ಅಧ್ಯಾಯಾನಾಮುಪಾಕರ್ಮ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಶ್ರವಣೇನ ವಾ

ಹಸ್ತೇನೌಷಧಿಭಾವೇ ವಾ ಪಂಚಮ್ಯಾಂ ಶ್ರಾವಣಸ್ಯ ತು||

ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಶ್ರಾವಣಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಷಾಢ ಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಬೋಧಾಯನರ ಮತ.

||ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೂರ್ಣಿಮಾಸ್ಯಾಂ ಆಷಾಢ್ಯಾಂ

ವೋಪಾಕೃತ್ಯ ಮಾಘ್ಯಾಂ ವಾ ಉತ್ಸೃಜೇತ್||

ಶ್ರಾವಣಮಾಸ ಅಥವಾ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗೌತಮರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

||ಶ್ರಾವಣೇಂ ವಾಷ್ವಿಕೇಂ ಪೌಷ್ಕಪದೀಂ ವೋಪಾಕೃತ್ಯ||

ವಸಿಷ್ಠಸ್ಮೃತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ಸ್ಮೃತಿಯು ಪೂರ್ಣಮಾತಿಧಿಯನ್ನು ವಿಧಾನಮಾಡುತ್ತದೆ.

“ಅಥಾತಃ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ
ಪೂರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಪೌಷ್ಕಪದ್ಯಾಂ ವಾ”||

ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಳೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಓಷಧಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿರುವ ಸಮಯವು ಉಪಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತ ಎಂಬುದು ಆ ವಿಷಯ.

“ಓಷಧೀನಾಂ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವೇ”
“ತದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿಕಮಿತ್ಯಾಚಕ್ಷತೇ”

“ಓಷಧಿಪ್ರಾದುರ್ಭಾವೇ” ಎಂದು ಋಷಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಓಷಧಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಉಪಾಕರ್ಮ ವನ್ನು ಓಷಧಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪಾಕರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗೆ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳುವವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಶುದ್ಧವಾದ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರವು ಇಲ್ಲದೆ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದೊಡನೆ ಉತ್ತರಾಷಾಢಾನಕ್ಷತ್ರ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂದು ಉಪಾಕರ್ಮಮಾಡಕೂಡದು. ಧನಿಷ್ಠಾನಕ್ಷತ್ರ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂದು ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವ್ಯಾಸಸ್ಮೃತಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

“ಶ್ರವಣೇನ ತು ಯತ್ಕರ್ಮ ಉತ್ತರಾಷಾಢಸಂಯುತಮ್ |
ಸಂವತ್ಸರಕೃತೋಧ್ಯಾಯಃ ತತ್ಕ್ಷಣಾದೇವ ನಶ್ಯತಿ ||”
ಧನಿಷ್ಠಾಸಂಯುತಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಶ್ರಾವಣೇ ಕರ್ಮ ಯದ್ಭವೇತ್ |
ತತ್ಕರ್ಮ ಸಫಲಂ ವಿದ್ಯಾದುಪಾಕರಣಸಂಜ್ಞಿತಮ್ ||”

ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಲೇಷ, ಮಲಮಾಸ, ದೋಷ, ಗ್ರಹಣ, ಸಂಕ್ರಮಣ ಅಥವಾ ಗುರುಶುಕ್ರರ ಅಸ್ತಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಮೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮವೆಂದು ಆಪಸ್ತಂಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಭಾದ್ರಪದ ಅಥವಾ ಅಷಾಢಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಮೆಯಂದು ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೂರು ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದಾದರೂ ದೋಷ ವಿದ್ದರೆ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ವಸಿಷ್ಠಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸಸ್ಮೃತಿಯ ಮತ.

“ಮಾಸತ್ರಯೇಷಿ ದೋಷಶ್ಚೇತ್ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಮೇವ ಕಾರಯೇತ್”

ಮೂರು ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೋಷವಿದ್ದಾಗ ಗ್ರಹಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಆಯಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಾವು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಉಪಾಕರ್ಮವು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವೇ ಅಥವಾ ನೈಮಿತ್ತಿಕಕರ್ಮವೇ ಎಂಬುದು. ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ಮ ಎಂದು ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಾಕರ್ಮವು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದುದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ನಿಯತವಾದ ಕರ್ಮ. ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲೆಯಂತೆ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ (ದೋಷ)ವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕರ್ಮ- ಎಂಬ ಲಕ್ಷಣವೂ ಇದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಾಕರ್ಮವು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಪುರಾಣವು ಹೇಳುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ನಿತ್ಯಂ ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ಚೈವ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ತಥಾ |
ಗೃಹಸ್ಥಸ್ಯ ತ್ರಿಧಾ ಕರ್ಮ ತನ್ನಿಶಾಮಯ ಪುತ್ರಕ ||
ಪಂಚಯಜ್ಞಾಶ್ರಿತಂ ನಿತ್ಯಂ ಯದೇತತ್ಕಥಿತಂ ತವ |
ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ತಥಾ ಚಾನ್ಯತ್ ಪುತ್ರಜನ್ಮಕ್ರಿಯಾದಿಕಮ್ ||
ನಿತ್ಯಂ ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಪರ್ವಶ್ರಾದ್ಧಾದಿ ಪಂಡಿತ್ಯೈಃ”

(ಗೃಹಸ್ಥನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ, ನೈಮಿತ್ತಿಕ, ಮತ್ತು ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಎಂದು ಮೂರು ಬಗೆ. ಪಂಚಮಹಾಯಜ್ಞ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ಕರ್ಮಗಳು ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಎನ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಪುತ್ರಜನನವಾದರೆ ಆ ನಿಮಿತ್ತವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಜಾತಕರ್ಮ ಮುಂತಾದುದು ‘ನೈಮಿತ್ತಿಕ’ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮುಂತಾದುದು ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಂಧುಮರಣವೆಂಬ ನಿಮಿತ್ತವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ನೈಮಿತ್ತಿಕ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಸಂಕ್ರಮಣ, ಗ್ರಹಣ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಪರ್ವದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪಾಕರ್ಮವು ಶ್ರಾವಣ (ಭಾದ್ರಪದ ಅಷಾಢ), ಶುದ್ಧಪೂರ್ಣಿಮೆ, ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರ, ಹಸ್ತನಕ್ಷತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದ್ವಿಜರೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾದ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಕರ್ಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ:- ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಯಾವ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಂಬುದು. ಆಶ್ವಿನ್, ಮಲಮಾಸ, ಗ್ರಹಣ, ಸಂಕ್ರಮಣ, ಗುರು, ಶುಕ್ರಗ್ರಹಗಳ ಮೌಢ್ಯ ಎಂಬ ಯಾವುದಾದರೂ ಉಪಾದಿಯಿದ್ದರೆ ಅಂದು ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಬಾರದು. ಆ ದೋಷಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಬೇರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

“ಮಲಮಾಸೇ ನಿಪತೀತೇ ಸೂತಕೇ ಮೃತಕೇಽಪಿ ವಾ |
ಗೃಹಣೇ ಸಂಕ್ರಮೇ ವಾಽಪಿ ಮೌಢ್ಯೇ ಚ ಗುರುಶುಕ್ರಯೋಃ ||
ಪೌಷ್ಪಪದ್ಮಾಂಧಾಪಾಢ್ಯಾಂ ಮುಪಾಕರಣಮಿಷ್ಯತೇ”

(ವಸಿಷ್ಠಸ್ಮೃತಿ, ವೈದ್ಯನಾಥೀಯ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರಕಾಂಡ)

“ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ತು ಸರ್ವಸ್ಯ ಮಲಮಾಸೇ ವಿವರ್ಜಯೇತ್ |
ಉಪಾಕರ್ಮೋತ್ಸರ್ಜನಂ ಚ ಪವಿತ್ರದಮನಾರ್ಪಣಮ್ ||”

ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಉಪಾಕರ್ಮವು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿಗಳಂತೆ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲಮಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ನಿತ್ಯೋಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಅದೇ ಮಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಥಮೋಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಲಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಶುದ್ಧಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಲಮಾಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಆಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡುಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ? ಎಂದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಲಮಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಕಲ್ಪ. ಬೇರೆ ಶುಭದಿವಸ ದೊರೆಯುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗ ತಾನೇ ಅದನ್ನು ಮಲಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

“ಸಾವಕಾಶಂ ತು ಯತ್ಕರ್ಮ ನ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಾಸಿ ದೂಷಿತೇ |
ಕುರ್ಯಾನ್ನಿರವಕಾಶಂ ತು ನಿತ್ಯಂ ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ತಥಾ ||”

ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ:- ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾಯಿಯ ಮರಣವಾಗಿ ಆಬ್ಧಿಕವು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಆ ವರ್ಷ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ಎಂಬುದು.

ಆಬ್ಧಿಕ ಆಗುವವರೆಗೂ ಕರ್ತೃವಿನ ದೇಹವು ಅಶುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಸಿಕಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪಿತೃಕರ್ಮವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ದೇವತಾಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಕೂಡದು- ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಚನವಿದೆ.

“ಪ್ರಮೀತೌ ಪಿತರೌ ಯಸ್ಯ ದೇಹಸ್ಯಾಶುಚಿರ್ಭವೇತ್ |
ನ ದೈವಂ ನಾಪಿ ಪಿತೃಂ ವಾ ಯಾವತ್ಕೋರ್ಣೇ ನ ವತ್ಸರಃ” ||

(ಧರ್ಮಸಿಂಧು-ಪುಟ....964)

ಉಪಾಕರ್ಮವು ದೈವ ಮತ್ತು ಆರ್ಷಕರ್ಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಚನಾನುಸಾರ ಆ ವರ್ಷ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇದಲ್ಲದೇ ಆಬ್ಧಿಕ ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ವರ್ಜಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮವೂ ಸೇರಿದೆ-ಎಂದು ಹೇಮಾದ್ರಿಸ್ಮೃತಿ ಮೀಮಾಂಸೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ವೈದ್ಯನಾಥೀಯ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರ ಕಾಂಡ. (ಪು.219) ನಿರ್ಣಯಸಿಂಧು (III 4791 ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಿಂಧು ಪುಟ 961) ಎಂಬ ಸ್ಮೃತಿ ಮೀಮಾಂಸಾಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಚನವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದೆ:

“ಸ್ನಾನಂ ಚೈವ ಮಹಾದಾನಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂ ಚಾಗ್ನಿತರ್ಪಣಂ |
ಪ್ರಥಮೇಽಭ್ಯೇ ನ ಕುರ್ವೀತ ಮಹಾಗುರುನಿಪಾತನೇ ||”

‘ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಅವರ ಆಬ್ಧಿಕ ಆಗುವವರೆಗೂ ಸ್ನಾತಕರ್ಮ, ಮಹಾದಾನ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ (ಉಪಾಕರ್ಮ) ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದ ಅಗ್ನಿಪೂಜಾ, ತರ್ಪಣ-ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು.

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪಿತೃದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಆಬ್ಧಿಕ ಆಗುವವರೆಗೂ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಬ್ಧಿಕ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿತ್ಯವಾದ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಢಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಎ) ಮೇಲ್ಕಂಡ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಉಪಾಕರ್ಮ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಉಪನಯನ-ಎಂದು ಅರ್ಥ. (“ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಃ”

ಉಪನಯನಂ ತದರ್ಥತ್ವಾತ್ ಉಪನಯನಸ್ಯ). ಆದುದರಿಂದ ಆ ವರ್ಷ ಉಪನಯನವು ನಿಷಿದ್ಧವೇ ಹೊರತು ಉಪಾಕರ್ಮವಲ್ಲ.

(ಬಿ) ಸಪಿಂಡೀಕರಣವನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಕರ್ಮನಿಷೇಧ. ಆದರೆ ಸಪಿಂಡೀಕರಣವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಕರ್ತೃವಿನ ದೇಹವು ಅಶುಚಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಅಭಿಷೇಕ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಆದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಪಿಂಡೀಕರಣ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗ ಉಪಾಕರ್ಮ ನಿಷೇಧ-ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದರ ಸೂಚನೆಯಾಗಲೀ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮನೆತನದ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಆ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ.

ಸಪಿಂಡೀಕರಣವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾನು ಅಶುಚಿಯಲ್ಲ-ಎಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ದಾರ್ಢ್ಯ ಇರುವವರು ಆ ವರ್ಷ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೈವಿಕವಾಗಿ ತಾನು ಪಿತೃದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ದೈವ ಮತ್ತು ಆರ್ಷವಾದ ಶುಭಕರ್ಮ ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂತಃಕರಣದ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವವರು ಆ ವರ್ಷ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಎನ್ನುವುದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಹೇಗೂ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ಲಾಭವೇನು? ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸದಿದ್ದರೆ ಏನು ನಷ್ಟ? ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೂ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪನಯನದ ಅನಂತರ ಬರುವ ಮೊದಲನೇ ಉಪಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮೋಪಾಕರ್ಮ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಆ ಪ್ರಥಮೋಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡನಂತರವೇ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ವೇದಾಧ್ಯಯನವು ಹಸನಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ

ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಹೊಸತನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳಸಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಅಧ್ಯಯನ ಪುನರ್ನವೀಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ-ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ:

“ಪ್ರತ್ಯಬ್ಧಂ ಯದುಪಾಕರ್ಮ ಸೋತ್ಸರ್ಗಂ ವಿಧಿವದ್ ದ್ವಿಜೈಃ |
ಕ್ರಿಯತೇ ಭಂದಸಾಂ ತೇನ ಪುನರಾಪ್ಯಾಯನಂ ಪರಮ್ ||” (ಕಾತ್ಯಾಯನ)

“ಅಯಾತಯಾಮೈಶ್ವಂದೋಭಿಃ ಯತ್ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯತೇ ದ್ವಿಜೈಃ |
ಕ್ರೀಡಮಾನ್ಸೌರಪಿ ಸದಾ ತತ್ತೇಷಾಂ ವೃದ್ಧಿಕಾರಣಮ್ ||”

(ವೈದ್ಯನಾಥೀಯ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರಕಾಂಡ ಪುಟ. 53)

ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಲಾಭ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಕರ್ಮ-ಉತ್ಸರ್ಜನ

ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದು ‘ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನ’ ಅಥವಾ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ‘ಉತ್ಸರ್ಜನ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕರ್ಮ.

‘ಉತ್ಸರ್ಜನ ಎಂದರೇನು? ಉತ್ಸರ್ಜನ ಅಥವಾ ಉದ್ವಾಸನ ಎಂದರೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು, ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು? ಎಂದರೆ-ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು, ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿವಸ ಋಷಿದೇವತಾದಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ವೇದವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಿಸರ್ಜನೆಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಯನಕಾಲವನ್ನು ಪರಿಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆ ಉಳಿಕೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಅಲಸ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಾರದು. ವೇದಕ್ಕೆ ಅಂಗವಾಗಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಸಫಲಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ವೇದಗಳ ನಿರಂತರವಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಂಗಲವಾದ ಉದ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮವೇ ಉತ್ಸರ್ಜನ.

ವೇದಗಳ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನವು ಋಷಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇದ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂಬ ಉಭಯಸರಸ್ವತಿಗಳಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ವೇದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಅಪಚಾರವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಪಚಾರ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕಾಲಾವಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಾ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಭಂದಸ್ಸು, ನಿರುಕ್ತ, ಜ್ಯೋತಿಷ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪ ಎಂಬ ಆರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ 'ವೇದಾಂಗ' ಎನಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ತರ್ಕ, ಮೀಮಾಂಸಾ, ಸಾಂಖ್ಯ, ಯೋಗ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಗಳೂ ವೇದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ವೇದವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವೇದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಿಯಾದ ವೇದಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗವೂ ಪೋಷಕವೂ ಆಗಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಏಕದೇಹದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವೂ ಯೋಜಿತವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ತರ್ಕ, ವ್ಯಾಕರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಪರಿಣತಿಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗೆ ವೇದದ ಗಂಧವೂ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವೇದಪಂಡಿತರಿಗೆ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತರ್ಕಾದಿ ಪಂಡಿತರು ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರನ್ನು 'ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಜಡ' ಎಂದು ಜರಿಯುವುದೂ, ವೇದಪಂಡಿತರು ಅವರನ್ನು 'ಅಶ್ಲೋತ್ರಿಯ' 'ಅವೈದಿಕ' ಎಂದು ಹಳಿಯುವುದೂ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಂಗಿ, ಅಂಗ ಮತ್ತು ಅಂಗರಕ್ಷಕರು ಪರಸ್ಪರ ಅಪರಿಚಿತರಾಗಬೇಕು, ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು-ಇಂತಹ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಪಾಠಕ್ರಮ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಋಷಿಪೂಜಾಕ್ರಮದ ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಗ್ರಂಥಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವವರೇ ಪಂಡಿತರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೇದ, ವೇದಾಂಗ, ತರ್ಕಮೀಮಾಂಸಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಚಯ ಪಡೆದಿರುವ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸನನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಪಾಠಕ್ರಮ, ಪಾಠದ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪಾಠಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪಾಠದ ಪಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೇದಾಂಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಅಂಗಿಯ ಅಂಗಗಳ ಮತ್ತು ಅಂಗರಕ್ಷಕರ ಅನುಕೂಲ ಸಮಾವೇಶವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲೂ ಆಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿತ್ತು. ಅವರ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆ ಸಂವಿಧಾನದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಪಾಕರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ "ಉತ್ಸರ್ಜನೆ"ಯವರೆಗೂ

ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಾಕರ್ಮದವರೆಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆಪಡೆಯುವ ಮಹಾಲಾಭ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಶ್ರಾವಣಮಾಸ ಅಥವಾ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದೆವು. ಹೀಗೆ ಶುಭ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಪಡೆದ ವೇದಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ (ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ) ಶುಭ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಸಮಯ ಯಾವುದು? ಅನಂತರ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪಾಠವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಊರಿನ ಹೊರಗೆ (ಮಹಾನದಿ, ಸಮುದ್ರ, ಸರೋವರಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ) ಪುಷ್ಯಮಾಸದ ಅಥವಾ ಮಾಘಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಪ್ರಥಮೆಯಂದು ಪೂರ್ವಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನುಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

“ಪುಷ್ಯೇ ತು ಭಂದಸಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಬಹಿರುತ್ಸರ್ಜನಂ ದ್ವಿಜಃ |

ಮಾಘಶುಕ್ಲಸ್ಯ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಪೂರ್ವಾಹ್ನೇ ಪ್ರಥಮೇಽಹನಿ ||”

ಪುಷ್ಯಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಂದು ಅಥವಾ ಅದೇ ಮಾಸದ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರದಂದು ಈ ಮಂಗಲಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಪಸ್ತಂಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ಪೌಷ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ರೋಹಿಣ್ಯಾಂ ವಾ ವಿರಮೇತ್”

ಪುಷ್ಯಮಾಸದ ರೋಹಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟಕೆಯಂದು (ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಅಷ್ಟಮಿಯಂದು) ಹೊರಗಿರುವ ಜಲಾಶಯದ ಬಳಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರು ಅಪ್ಪಣಿಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ಪೌಷಮಾಸಸ್ಯ ರೋಹಿಣ್ಯಾಮಷ್ಟಕಾಯಾಮಥಾಪಿ ವಾ |

ಜಲಾಂತೇ ಭಂದಸಾಂ ಕುರ್ಯಾದುತ್ಸರ್ಗಂ ವಿಧಿವದ್ವೇ ||”

ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಪುಷ್ಯಮಾಸದ ಶುಕ್ಲ ಪ್ರಥಮೆಯಂದೂ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಮಾಘಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪ್ರಥಮೆಯಂದೂ

ಪೂರ್ವಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಮಾಡಬೇಕು. ಆಪಸ್ತಂಬ ಸೂತ್ರದವರು ಪುಷ್ಯಮಾಸದ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೋಧಾಯನ ಸೂತ್ರದವರು ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಯ ಅಥವಾ ಮಾಘಮಾಸ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಋಗ್ವೇದಿಗಳು ಮಾಘಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಂದು ಮಾಡಬೇಕು. (“ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನಂ ಮಾಘ್ಯಾಂ ಪೂರ್ಣಿಮಾಸ್ಯಾಂ ವಿಧಿಯತೇ”), ಸಾಮವೇದಿಗಳು ಸಿಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಸೇರಿರುವಾಗ ಪುಷ್ಯಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾತ್ಯಾಯನ ಸೂತ್ರದವರು ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು-ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಂಥುವು ನಿಗಮನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೇದೋತ್ಸರ್ಜನಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಯ, ಮಾಘಮಾಸಗಳೂ ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಶುಕ್ಲಪ್ರಥಮಾ, ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ ತಿಥಿಗಳೂ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವೂ ಋಷಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತ ಕಾಲಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಮುಖ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗದವರು ಉಪಾಕರ್ಮ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

“ಪುಷ್ಯೇ ತೂತ್ಸರ್ಜನಂ ಕುರ್ಯಾದುಪಾಕರ್ಮ ದಿನೇ ತಥಾ”

(ಖಾದಿರಗ್ರಹ)

“ಉತ್ಸರ್ಜನಂ ಪೌಷಮಾಸೇ ಉಪಾಕರ್ಮ ದಿನೇ ತಥಾ” (ಸ್ತೃತಿಸಮುಚ್ಚಯ)

ಆದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯಕಲ್ಪವಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಆಲಸ್ಯದಿಂದ ಮುಖ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರಿಗಾಗಿ ವಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಗೌಣಸಮಯವದು. ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಮುಖ್ಯಕಲ್ಪದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಾಕರ್ಮ ದವರೆಗೂ ವೇದಗಳ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯ ನಂತರ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವೇದವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಬೇಕು. ಅನಧ್ಯಯನದಿನಗಳಲ್ಲೂ ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು.

“ಅತ ಉರ್ಧ್ವಂ ತು ಭಂದಾಂಸಿ ಶುಕ್ಲೇಷು ನಿಯತಃ ಪಠೇತ್ |

ವೇದಾಜ್ಞಾನಿ ತು ಸರ್ವಾಣಿ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇಷು ಸಂಪಠೇತ್||” (ಮನು)

“ವೇದೋಪಕರಣೇ ಚೈವ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯೇ ಚೈವ ನೈತ್ಯಕೇ |

ನಾನುರೋಧೋಸ್ತನಧ್ಯಾಯೇ ಹೋಮಮನ್ತ್ರೇಷು ಚೈವ ಹಿ||”

“ಅತ ಉರ್ಧ್ವಂ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇಷ್ವಧೀಯೇತ,

ಕಾಮಂ ತು ವೇದಾಜ್ಞಾನಿ”

(ವಸಿಷ್ಠಸ್ಮೃತಿ)

ಹೀಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಎಂದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೋ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯಿಂದಲೂ ಅದೇ ಪ್ರಯೋಜನ. ಅಂದರೆ ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನವು ಯಾತಯಾಮವಾಗದೇ ಪುನರ್ನವೀಕೃತವಾಗುವುದು ಅಂದರೆ ಹಳತಾಗಿ ರಸಹೀನವಾಗದೆ ಹಸನಾಗುವುದು, ವೀರ್ಯವತ್ತಾಗುವುದು. “ಅಧೀತಾನಾಂ ಅಧ್ಯೇಷ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ವೇದಾನಾಂ ಯಾತಯಾಮತಾನಿರಾಸೇನ ಆಪ್ಯಾಯನದ್ವಾರಾ ಸವೀರ್ಯತ್ವಾಯ ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನಾಖ್ಯಂ..... ಅಧ್ಯಾಯೋಪಾಕರ್ಮಾಖ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ” ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನೇ ಈ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು.

ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

“ಕಾಮೋಕಾರ್ಷೀನೃನ್ಯುರಕಾರ್ಷೀತ್ ಸ್ವಾಹಾ”-ಎಂದು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ “ಕಾಮೋಕಾರ್ಷೀನೃನ್ಯುರ ಕಾರ್ಷೀತ್” ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು (2) ಹದಿನಾರು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು. (3) ಮಹಾನಾರಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿರಜಾ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಆಜ್ಞಹೋಮ ಮಾಡುವುದು. (4) ಪಾಹಿ ತ್ರಯೋದಶ” ಎಂಬ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳು.

ಈ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳು ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡದ ದೋಷವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಇತರ ದೋಷಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ವಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವ ಮಹಾಶಕ್ತಿಸಂಪನ್ನ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳು ಆ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿವೆ.

“ನಾನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ “ಉತ್ಸರ್ಜನ” ಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ

ನನ್ನ ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮನ್ಯು (ಕ್ರೋಧ, ಶೋಕ)ಗಳೇ ಕಾರಣ. ಈ ದೋಷಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯುಂಟಾಗಲಿ. ನನ್ನ ರಜೋದೋಷವು ನಿವೃತ್ತಿಹೊಂದಲಿ, ಸರ್ವಪಾಪಗಳ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಒಳ-ಹೊರ ಕರಣಗಳೂ ಮತ್ತು ಕಳೇಬರವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾಗಲಿ, ನಾನು ಸ್ವಭಾವಶುದ್ಧವಾದ ಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪನಾಗುವೆನು. ಸಪ್ತವ್ಯಾಹೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವೆನು. ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಧರ್ಮದಲ್ಲೂ, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲೂ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ದೇವನ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮವಾದ ಮತ್ತು ಪಾಪಭಂಜಕವಾದ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುವೆವು. ಅದು ಪುಣ್ಯಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮವು. ಆಪೋಜ್ಯೋತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಅಮೃತಧಾಮ. ಸತ್ ಚಿತ್ ಆನಂದಸ್ವರೂಪವಾದುದು. ಪರಮಾತ್ಮನೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯೇ! ನನ್ನನ್ನು ಪಾಪಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡು, ಎಲ್ಲ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟಿಸು, ನನ್ನ ಒಳಹೊರ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡು, ವರಣೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸು” ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

“ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮ ದಿವಸವೂ ಉತ್ಸರ್ಗನೆಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಪುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮದಂದೇ ಉತ್ಸರ್ಗನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. “ಉತ್ಸರ್ಗನಂ ಚೀನ್ನ ಕರೋತಿ ಪುಷ್ಯೇ ಸಹ್ಯವ ಕುರ್ಯಾದುಭಯಂ ತದಾ ತು” (ಸ್ತೃತಿಸಮುಚ್ಚಯ) ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

1) ಉತ್ಸರ್ಗನೆಯನ್ನು ಉಪಾಕರ್ಮ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕಾಲಾತೀತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯಕಲ್ಪವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆಲಸ್ಯವೇ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಯತಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗದವರು ಗೌಣಕಲ್ಪದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರೆ “ಕಾಲಾತ್ಯಯದೋಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ”ವಾಗಿ ತುರಿಯಾರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲಾತ್ಯಯದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಯಥೋಚಿತವಾದ

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಯಥಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ವೇದಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನುಕೂಲ್ಯ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯಕಲ್ಪ, ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳು ಯಾವುವೆಂಬುದನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

(2) ಕೆಲವರು ಉತ್ಸರ್ಗನೆಯನ್ನು ನಿಯತವಾದ ಪುಷ್ಯಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನಂತರ ಉತ್ಸರ್ಗನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆಯೇ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನವೆಂಬ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಯಿತು ಎಂಬ ಕಾರಣ ನಿಯತವಾಗಿದ್ದ ಮೂರು ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು’-ಎಂಬ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಉತ್ಸರ್ಗನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಒಂದು “ಸಂಪ್ರದಾಯ” ವಾಗಿಬಿಡಬಾರದು.

(3) ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ತಿಳಿಯದೇ ಆದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಒದಗಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ. ಹೇಗೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ, ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಲೋಪಮಾಡುವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗುವುದು ವಿವೇಕವಲ್ಲ.

ಉಪಾಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಉತ್ಸರ್ಗನಕರ್ಮಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೇದಶಾಖೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳಿಗೂ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಕರ್ಮಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮ್ಯ-ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಋಷಿಗಳ ಆವಾಹನ, ಪೂಜೆ, ತರ್ಪಣ, ಅವರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಹೋಮ, ಹೊಸ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದ ಧಾರಣೆ, ವೇದದ ಆದಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ. ಉತ್ಸರ್ಗನೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಸಾಮ್ಯವಿದೆ.

ಋಗ್ವೇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆಶ್ವಲಾಯನ ಪ್ರಯೋಗದಂತೆ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಿ, ದರ್ಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾದ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿವೀತಿಯಿಂದ ಆ ದರ್ಭೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗೌತಮ, ಅತ್ರಿ, ಭರದ್ವಾಜ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಕಶ್ಯಪ, ಜಮದಗ್ನಿ ಮತ್ತು ವಸಿಷ್ಠ ಎಂಬ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಉಪವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರೀ, ಬ್ರಾಹ್ಮೀ, ಶ್ರದ್ಧಾ, ಮೇಧಾ, ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಧಾರಣಾ, ಸದಸಸ್ಪತಿ, ಅನುಮತಿ ಮತ್ತು ಛಂದೋಋಷಿ ಎಂಬ ಒಂಭತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಹಾಕಾರದೊಡನೆ ತುಪ್ಪದ ಆಹುತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಇಪ್ಪತ್ತು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು. (ಇಪ್ಪತ್ತು ದೇವತೆಗಳು ಅಗ್ನಿ-ಅಪ್ತನಸೂರ್ಯರು, ಅಗ್ನಿ-ಶಕುಂತ, ಅಗ್ನಿ-ಮಿತ್ರಾವರುಣ ಅಗ್ನಿ-ಆಪಗಳು ಅಗ್ನಿ-ಮರುತ್ತರು, ಅಗ್ನಿ-ವರ್ಮ, ಅಗ್ನಿ-ಇಂದ್ರಾಸೋಮರು, ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ ಮರುತ್ತರು, ಪವಮಾನಸೋಮ, ಸೋಮ-ಅಗ್ನಿ, ಸಂಜ್ಞಾನ.) ಉಪದೇಶಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೂರುಬಾರಿ ಗಾಯತ್ರಿಯನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಋಗ್ವೇದದ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳ ಮತ್ತು ವೇದಾಂಗಗಳ ಆದಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ, ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಎಂಬ ಪರಿಧಾನೀಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿ “ಸಂಜ್ಞಾನಂ ಉಶನಾವದತ್ ಓಂ ಉತ್ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ವೈ ವೇದಾಃ” (ವೇದಗಳ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಆಯಿತು) ಎಂದು ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಅಗ್ನಿ, ಗೌತಮರೇ ಮುಂತಾದ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ, ಸಾವಿತ್ರಿಯೇ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ‘ಸಾವಿತ್ರೀಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ’ ಇತ್ಯಾದಿಯಿಂದ ತರ್ಪಣ ನೀಡಬೇಕು (ಸಾವಿತ್ರೀ, ಬ್ರಾಹ್ಮೀ, ಶ್ರದ್ಧಾ, ಮೇಧಾ, ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಧಾರಣಾ, ಸದಸಸ್ಪತಿ, ಅನುಮತಿ, ಛಂದಾಂಸಿ ಋಷಯಃ, ಅಗ್ನಿ-ಸೂರ್ಯ, ಅಗ್ನಿ-ಶಕುಂತ, ಅಗ್ನಿ-ಮಿತ್ರಾವರುಣರು, ಅಗ್ನಿ-ಆಪ, ಅಗ್ನಿ-ಮರುತ್ತರು, ಅಗ್ನಿ-ವರ್ಮ, ಅಗ್ನಿ-ಇಂದ್ರಾಸೋಮರು, ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ-ಮರುತ, ಪವಮಾನಸೋಮ, ಸೋಮ-ಅಗ್ನಿ, ಸಂಜ್ಞಾನ ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ತರ್ಪಣ). ಈ ಕೆಳಗಿನ ದೇವತಾದಿಗಳಿಗೆ ‘ತೃಪ್ಯಂತು’ ಎಂದು ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬೇಕು:-ಅಗ್ನಿ, ವಿಷ್ಣು, ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಬ್ರಹ್ಮವೇದಗಳು, ದೇವರು, ಋಷಿಗಳು ಸರ್ವಭಂದಸ್ಸುಗಳು, ಓಂಕಾರ, ವಷಟ್ಕಾರ, ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳು, ಸಾವಿತ್ರೀ,

ಯಜ್ಞಗಳು, ದ್ಯಾವಾಪೃಥ್ವಿಗಳು, ಅಂತರಿಕ್ಷ, ಅಹೋರಾತ್ರಗಳು, ಸಾಂಖ್ಯರು, ಸಿದ್ಧರು, ಸಮುದ್ರಗಳು, ನದಿಗಳು, ಗಿರಿಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಓಷಧಿ, ವನಸ್ಪತಿ, ಗಂಧರ್ವರು, ನಾಗರು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಗೋವುಗಳು, ಸೂರ್ಯರು, ವಿಪ್ರರು, ಯಕ್ಷರು, ರಾಕ್ಷಸರು ಭೂತಗಳು.

ಅನಂತರ ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ ‘ತೃಪ್ಯಂತು’ ಎಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ:- ಶತರ್ಚಿನಃ, ಮಾಧ್ಯಮಾಃ, ಗೃತ್ಸಮದ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ವಾಮದೇವ, ಅತ್ರಿ, ವಸಿಷ್ಠ, ಪ್ರಗಾಥಾಃ, ಪಾವಮಾನ್ಯಃ, ಕ್ಷುದ್ರಸೂಕ್ತಾಃ, ಮಹಾಸೂಕ್ತಾಃ, ಸನಕಃ, ಸನಂದನ, ಸನಾತನ, ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಸನತ್ಕುಜಾತ, ಕಪಿಲ, ಓಹ್ರ ಆಸುರೀ, ಮತ್ತು ಪಂಚಶಿಖ.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಲ್ಲಿ ‘ತೃಪ್ಯಂತು’ ಎಂದು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡವರನ್ನು ಕುರಿತು ತರ್ಪಿಸಬೇಕು:- (1) ಸುಮಂತು, ಜೈಮಿನಿ, ವೈಶಂಪಾಯನ, ಪೈಲ, ಸೂತ್ರಭಾಷ್ಯ, ಭಾರತ-ಮಹಾಭಾರತ ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯರು (2) ಜಾನನೀ ಬಾಹವೀ, ಗಾರ್ಗ್ಯ-ಗೌತಮ, ಶಾಕಲ್ಯ, ಬಾಭ್ರವ್ಯ, ಮಾಂಡವ್ಯ, ಮಾಂಡೂಕೀಯರು. (3) ಗಾರ್ಗೀ ವಾಚಿಕ್ಷವೀ, (4) ಬಡಬಾ ಪ್ರಾಚೀರ್ಥೇಯಿ, ಸುಲಭಾ ಮೈತ್ರೇಯೀ, ಕಹೋಳ, ಕೌಷೀತಕ, ಮಹಾಕೌಷೀತಕ, ಪೈಂಗ್ಯ, ಮಹಾಪೈಂಗ್ಯ, ಸುಯಜ್ಞ, ಸಾಂಖ್ಯಾಯನ, ಐತರೇಯ, ಮಹೈತರೇಯ, ಶಾಕಲ, ಬಾಷ್ಕಲ, ಸುಜಾತವಕ್ತ್ರ, ಔದವಾಹಿ, ಮಹಾದವಾಹಿ, ಸೌಜಾಮಿ, ಶೌನಕ, ಆಶ್ವಲಾಯನ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಚಾರ್ಯರು. ಅನಂತರ ಪಿತೃತರ್ಪಣವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಮದೇವರಿಗೆ: ಯಮಂ, ಧರ್ಮರಾಜಂ, ಮೃತ್ಯುಂ, ಅನ್ತಕಂ, ವೈವಸ್ವತಂ, ಕಾಲಂ, ಸರ್ವಭೂತಕ್ಷಯಂ, ಔದುಂಬರಂ, ಧಧ್ನಂ, ನೀಲಂ, ಪರಮೇಷ್ಟಿನಂ, ವೃಕೋದರಂ, ಚಿತ್ರಂ, ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಂ ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯಗಳಿಂದ ತರ್ಪಣ ನೀಡಿ,

“ಯಮೋ ನಿಹನ್ತಾ ಪಿತೃಧರ್ಮರಾಜೋ ವೈವಸ್ವತೋ ದಂಡಧರಶ್ಚ ಕಾಲಃ |
ಭೂತಾದಿಪೋ ದತ್ತ ಕೃತಾನುಸಾರೀ ಕೃತಾನ್ತ ಏತದ್ವಶಭಿರ್ಜಪಂತಿ ||”

ಎಂದು ಯಮನಾಮಗಳನ್ನು ಹತ್ತುಬಾರಿ ಜಪಮಾಡಿ, ಶಾಂತಿಗಾಗಿ “ಆ ನೋ ಭದ್ರಾಃ” ಇತ್ಯಾದಿ ಶಾಂತಿ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಳೆಯ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪರ್ಜನ್ಯಸೂಕ್ತಗಳನ್ನೂ ಜಪಿಸಬೇಕು. “ವಿಶ್ವೇತ್ತಾ ತೇ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಜಲದಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳ ಉದ್ವಾಸನಮಾಡಿ, ಆಚಮನಾನಂತರ ವೇದಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಧ್ಯಾಷ್ಟಿಕಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ. ನಾಂದೀಶ್ರಾದ್ಧ, ಗೌತಮಾದಿ ಸಪ್ತರ್ಷಿ ತರ್ಪಣ. ಸಾವಿತ್ರಿ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು. ಅಖಂಡವಾದ ಅಕ್ಕಿ ಜವೆ ಗೋಧಿಗಳ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಹಸುವಿನ ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಇದರಿಂದ ಅಗ್ನಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಪ್ರಧಾನಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯರು ಆ ಹಿಟ್ಟು ಮೊಸರಿನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಜ್ಞೋಪವೀತಹೋಮವನ್ನೂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಹೊಸ ಕಟಿಸೂತ್ರ, ಕೌಪೀನ, ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ವಸ್ತ್ರ, ಮೌಂಜಿ ಮತ್ತು ದಂಡಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

ಉಪಾಕರ್ಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ ಉಪದೇಶಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಣವ ವ್ಯಾಹೃತಿಸಹಿತ ವಾದ ಗಾಯತ್ರಿಯನ್ನು ಮೂರುಬಾರಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ, ವೇದಾದಿಗಳನ್ನೂ, ವೇದಾಂಗಗಳ ಆದಿಯನ್ನೂ ಜಪಿಸಿ “ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ” ಎಂಬ ಪರಿಧಾನೀಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ, “ಸಂಜ್ಞಾನಮುಶನಾವದತ್, ಓಂ, ಉಪಾಕೃತಾ ವೈ ವೇದಾಃ” (ವೇದಗಳ ಉಪಾಕರ್ಮ) ಆಯಿತು, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಗ್ನಿ ಗೌತಮಾದಿ ಋಷಿ ಆಚಾರ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ವೇದಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಶುಕ್ಲಯಜುರ್ವೇದಿಗಳು ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳ ಆವಾಹನಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪಾದಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅರುಂಧತೀ ದೇವಿಯನ್ನೂ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಯನ್ನೂ ತನ್ನ ಗೋತ್ರಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಋಷಿಯನ್ನೂ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತರ್ಪಣಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇದೇವರು, ದೇವರು, ಛಂದಸ್ಸುಗಳು, ವೇದಗಳು, ಋಷಿಗಳು, ಪುರಾಣಾಚಾರ್ಯರು, ಗಂಧರ್ವರು, ಇತರಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಾವನ ಸಂವತ್ಸರಗಳನ್ನೂ, ಪಿತೃಗಳನ್ನೂ, ಆಚಾರ್ಯರನ್ನೂ, ಸಂವತ್ಸರಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ತರ್ಪಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಆಚಾರ್ಯರ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರ್ಪಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ವಂಶ, ಪ್ರತಿವಂಶ, ಅಧ್ಯಾಯ, ಶತ,

ಪ್ರಪಾರಕ, ಅಂತ್ಯಕಾಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಋಷಿಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪರಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಋಷಿಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇವರು ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಹೋಮಮಾಡುವ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ಸೋಮ, ಪೃಥಿವೀ, ಅಗ್ನಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾ ಛಂದಸ್ಸುಗಳು, ದಿನ, ಸೂರ್ಯ, ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ಛಂದಸ್ಸುಗಳು, ದೇವರು, ಋಷಿಗಳು, ಶ್ರದ್ಧಾ, ಮೇಧಾ, ಸದಸಸ್ಪತಿಗಳು ಪ್ರಧಾನದೇವತೆಗಳು. ಇವರಿಗೆ ಆಜ್ಯದಿಂದ ಹೋಮ. ಸದಸಸ್ಪತಿಗೆ ಭತ್ತದಿಂದಲೂ ಸವಿತೃದೇವತೆಗೆ ತಿಲಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ್ ಅಗ್ನಿಗೆ ಭತ್ತದ ಉಳಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಹೋಮ. ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು ಸೂರ್ಯ, ಅಗ್ನೀವರುಣರು, ಅಗ್ನಿ, ವರುಣ, ಸವಿತೃ, ವಿಷ್ಣು, ವಿಶ್ವೇದೇವರು ಮರುತ್ತರು, ಅರ್ಕರು, ವರುಣ, ಆದಿತ್ಯ, ಅದಿತಿ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಎಂಬ ಅಂಗ, ಪ್ರಧಾನದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಯಜ್ಞ, ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪೃಥಿವೀ ಮುಂತಾದ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಆಹುತಿಗಳು ತುಪ್ಪದಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಾದರೂಪವಾದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಮೊಸರುಗಳನ್ನು ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಸೋಕಿಸದಂತೆ ಭಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಚಾರ್ಯನು ತನಗೆ ಎಷ್ಟು ಶಿಷ್ಯಗಣಗಳು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ತಿಲಗಳನ್ನು ಹೋಮಮಾಡಿ “ಭೂಃ” ಮುಂತಾದ ಒಂಭತ್ತು ಆಹುತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಣವ ವ್ಯಾಹೃತಿ ಸಹಿತ ಗಾಯತ್ರೀಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ ವೇದಾದಿ ಭಾಗಗಳು:- ಸ್ವಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷೇತ್ವಾ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ‘ಈಶಾವಾಸ್ಯ’ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳ ಅಧ್ಯಾಯಾದಿಗಳು ಋಗ್ವೇದದ ಋಷಿಮುಖಿಗಳು ಸಾಮವೇದಿಗಳ ಪರ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಅಥರ್ವವೇದಿಗಳ ಸೂಕ್ತಗಳು.

ಕೃಷ್ಣಯಜುರ್ವೇದದ ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರದವರು ಆವಾಹನಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿ ತರ್ಪಣಮಾಡಿ ಕುರಿತು ಹೋಮಮಾಡಬೇಕಾದ ಋಷಿಗಳು:- ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಸೋಮ, ಅಗ್ನಿ, ವಿಶ್ವೇದೇವರು, ಸಾಂಹಿತೀ ದೇವತೆಗಳು, ಯಾಜ್ಞಕೀ ದೇವತೆಗಳು, ವಾರುಣೀ ದೇವತೆಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಯಂಭು ಮತ್ತು ಸದಸಸ್ಪತಿ. ಇವರಿಗೆ ಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಋಷಿತರ್ಪಣವನ್ನು ಅಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಎಳ್ಳು ಬೆರೆಸಿದ ನೀರಿನಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವರು ಕೇವಲ ಅಕ್ಷತೆಯ ತೀರ್ಥದಿಂದ

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತರ್ಪಣ ಕೊಡುವುದು ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಹೋಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಎಲ್ಲ ವೇದಗಳ ಆದಿಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೋಮಮಾಡುವುದುಂಟು.

ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುವ ಮಂತ್ರಗಳು “ಇಷೇತ್ವಾ” ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃಷ್ಣ ಯಜುರ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯ ನಾಲ್ಕು ಅನುವಾಕಗಳು. ಕೆಲವರು ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಅನುವಾಕದೊಡನೆ ಅದರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಆದಿಭಾಗ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಇತರ ವೇದಗಳ ಆದಿಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ವೇದಾಂಗಗಳ ಆದಿಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಪಠಿಸಿ ವಿರಜಾಹೋಮ ವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ವಿರಜಾಹೋಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ “ತಿಲಾಂ ಜುಹೋಮಿ” “ತಿಲಾಃ ಕೃಷ್ಣಾ ತಿಲಾಃ ಶ್ವೇತಾಃ” ಎಂಬ ತಿಲಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಹೋಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷೇ ಕಾಲಾತೀತದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಕೆಲವರು “ಪಾಹಿ ತ್ರಯೋದಶ” ಎಂಬ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಅಧ್ಯಾಯೋತ್ಸರ್ಜನವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತರೂಪವಾಗಿ ‘ಕಾಮೋಕಾರ್ಷೀತ್ ಮನ್ಯುರಕಾರ್ಷೀತ್’ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ, ವಿರಜಾಮಂತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ, ಇವೆರಡೂ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಜಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹದಿನಾರು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಗಳೆಂಬ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಅನಂತರ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಮಾಡಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ಸರ್ಜನಸಹಿತವಾದ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಮಾಡದೆಯೇ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು.

ಬೋಧಾಯನಸೂತ್ರದವರು ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಜ್ಞಕೀರ್ದೇವತಾಃ, ಸಾಂಹಿತೀರ್ದೇವತಾಃ, ವಾರುಣೀರ್ದೇವತಾಃ, ಸರ್ವಾದೇವತಾಃ, ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಸೋಮ, ಅಗ್ನಿ, ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ, ಸ್ವಯಂಭು ಎಂಬ ಒಂಭತ್ತು ಕಾಂಡರ್ಷಿಗಳನ್ನು ತರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಪನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸಸ್ವತಿ, ಸವಿತೃ, ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳು, ಅಥರ್ವಾಂಗಿರಸ, ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣ, ಸರ್ವಾದೇವಜನ, ಸರ್ವಭೂತಗಳು, ಸಾಧ್ಯರು, ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಪರಮೇಷ್ಟಿ, ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ, ಚತುರ್ಮುಖ, ಸ್ವಯಂಭು, ಅಗ್ನಿವಾಯು, ಬ್ರಹ್ಮಪಾರ್ಷದರು, ಬ್ರಹ್ಮಪಾರ್ಷದಿಗಳು, ವರುಣ, ಸೋಮ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಸದ್ಯೋಜಾತ, ವ್ಯಾಹೃತಿತ್ರಯಗಳೊಡನೆ

ವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತವಾಗಿ ಪುರುಷ ಏಳು ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳು, ಭವ, ಶರ್ವ, ಈಶಾನ, ಪಶುಪತಿ, ರುದ್ರ, ಉಗ್ರ, ಭೀಮ, ಮಹಾದೇವರ ಪತ್ನಿಯರು, ರುದ್ರರು, ರುದ್ರಪಾರ್ಷದರು, ರುದ್ರಪಾರ್ಷದಿಗಳು, ಸನಕ, ಸನಾತನ, ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಸನತ್ಕುಜಾತ, ಸೃಂದ, ಇಂದ್ರ, ಜಯಂತ, ಷಷ್ಠಿ, ಷಣ್ಮುಖ, ವಿಶಾಖ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಮಹಾಸೇನ ಸೃಂದಪಾರ್ಷದರು, ವಿಘ್ನವಿನಾಯಕ, ವೀರ, ಶೂರ, ವರದ, ಹಸ್ತಿಮುಖ, ಲಂಬೋದರ, ಏಕದಂತ, ಶೂರ್ಪಕರ್ಣ, ಇಭವಕ್ರ, ವಿಘ್ನಪಾರ್ಷದರು, ವಿಘ್ನಪಾರ್ಷದಿಗಳು, ನವಗ್ರಹಗಳು, ಯಮ, ಧರ್ಮರಾಜ, ಧರ್ಮ, ಧರ್ಮರಾಜ, ಮೃತ್ಯು, ಅಂತಕ, ವೈವಸ್ವತ, ಕಾಲ, ಸರ್ವಭೂತಯಕ್ಷ ಔದುಂಬರ, ದಧ್ರ, ನೀಲ, ಪರಮೇಷ್ಟಿ, ವೈಕೋದರ, ಚಿತ್ರ, ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ, ವೈವಸ್ವತನ ಪಾರ್ಷದರು, ವೈವಸ್ವತಪಾರ್ಷದಿಗಳು, ಭರದ್ವಾಜ, ಗೌತಮ, ಅಂಗೀರಸ, ಬಾರ್ಹಸ್ಪತ್ಯ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಜಮದಗ್ನಿ, ವಿದ್ಯಾ, ಅತ್ರಿ, ಧನ್ವಂತರಿ, ಧನ್ವಂತರಿಪಾರ್ಷದರು, ಕೇಶವ, ನಾರಾಯಣ, ಮಾಧವ, ಗೋವಿಂದ, ವಿಷ್ಣು, ಮಧುಸೂದನ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ, ವಾಮನ, ಶ್ರೀಧರ, ಹೃಷೀಕೇಶ, ಪದ್ಮನಾಭ, ದಾಮೋದರ, ಸಂಕರ್ಷಣ, ವಾಸುದೇವ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ನಾರಸಿಂಹ, ಅಧೋಕ್ಷಜ, ಅಚ್ಯುತ, ಜನಾರ್ದನ, ಉಪೇಂದ್ರ, ಹರಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರೀದೇವಿ, ಹ್ರೀದೇವಿ, ಬುದ್ಧಿದೇವಿ, ಪುಷ್ಪಿ, ತುಷ್ಪಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಿಗಳನ್ನು ತರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳನ್ನೂ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ಪರಮರ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳನ್ನೂ, ದೇವರ್ಷಿಗಳನ್ನೂ, ರಾಜರ್ಷಿ, ವೈಶ್ಯರ್ಷಿ, ಸುತರ್ಷಿ, ಸೂತರ್ಷಿ, ಶ್ರುತರ್ಷಿ, ಜನರ್ಷಿ, ತಪರ್ಷಿ, ಸತ್ಯರ್ಷಿ, ಕಾಂಡರ್ಷಿ, ಋಷಿಗಣ, ಋಷಿಪತ್ನಿಯರು, ಋಷಿಪುತ್ರರು, ಋಷಿಪೌತ್ರರು, ಕಣ್ವ, ಬೋಧಾಯನರು, ಆಪಸ್ತಂಬಸೂತ್ರಕಾರರು, ಸತ್ಯಾಷಾಢರು, ಹಿರಣ್ಯಕೇಶಿಗಳು, ವಾಜಸನೇಯರು, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರು, ಶೌನಕರು, ಆಶ್ವಲಾಯನರು, ದ್ರಾಹ್ಯಾಯಣರು, ಕಾತ್ಯಾಯನರು, ವ್ಯಾಸರು, ವಸಿಷ್ಠರು, ಪ್ರಣವ, ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳು, ಪ್ರಜಾಪತಿ, ಕಾಂಡರ್ಷಿ, ಸೋಮ, ಅಗ್ನಿ, ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ, ಸ್ವಯಂಭು, ಸದಸಸ್ವತಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಛಂದಸ್ಸುಗಳು, ನಾಲ್ಕುವೇದಗಳು, ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಗಳು, ಸರ್ವಾದೇವಜನರು,

ಸರ್ವಭೂತಗಳು, ಸಾಗ್ಂಹಿತೀದೇವತಾಃ ಯಾಜ್ಞಿಕೀದೇವತಾಃ, ವಾರುಣೀದೇವತಾಃ, ಸರ್ವದೇವತಾಃ, ಇವರುಗಳನ್ನೂ ತರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಸ್ವಧಾಕಾರದೊಡನೆ ತರ್ಪಿಸಬೇಕು, ಸರ್ವಪಿತೃಗಳನ್ನೂ ತರ್ಪಿಸಬೇಕು, 'ಊರ್ಧ್ವಂ ವಹಂತಿಃ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ತರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಅನಂತರ ಉಪವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಮನಮಾಡಿ, ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ, ವೇದಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಾಮವೇದಿಗಳು: ಉಪವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದೇವತೆಗಳ ತರ್ಪಣವನ್ನು 'ತೃಪ್ಯತು' "ತೃಪ್ಯಂತು" ಎನ್ನುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ:- ಅಗ್ನಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಸೋಮಃ, ಶಿವಃ, ಪ್ರಜಾಪತಿಃ, ಸವಿತಾ, ಇಂದ್ರಃ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ, ತ್ವಷ್ಟಾ, ವಿಷ್ಣುಃ, ಯಮಃ, ಆದಿತ್ಯಃ, ಚಂದ್ರಮಾಃ, ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ, ಸಹದೇವತಾಭಿಃ ವಸವಃ, ರುದ್ರಾಃ, ಆದಿತ್ಯಾಃ, ಭೃಗವಃ, ಆಂಗೀರಸಃ, ಸಾಧ್ಯಾಃ, ಮರುತಃ, ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ, ಸರ್ವೇದೇವಾಃ, ವಾಕ್, ಪ್ರಾಣ, ಅಪ, ಓಷಧಯಃ, ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ, ಧಾತಾ, ಅರ್ಯಮಾ, ಸಾರ್ಧಮಾಸಾಃ, ಋತವಃ, ದಿತಿಃ, ಅದಿತಿಃ, ಇಂದ್ರಾಣೀ, ಉಮಾ, ಶ್ರೀಃ, ಸರ್ವಾಃ ದೇವಪತ್ನಯಃ, ರುದ್ರಃ, ಸ್ಕಂದವಿಶಾಖಾ, ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ, ದರ್ಶ, ಪೌರ್ಣಮಾಸ, ಚಾತುರ್ವೇದ್ಯ, ಚಾತುರ್ಹೃತ್ರ, ವೈಹಾರಿಕ, ಪಾಕಯಜ್ಞ, ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮ ಪರ್ವತಾಶಿಷಃ, ಭವ್ಯಃ, ನದ್ಯಃ, ಸಮುದ್ರಃ, ಅಪಾಂಪತಿಃ, ಯಜಮಾನಾ, ಯೇ ದೇವಾಃ ಏಕಾದಶಕಾಃ, ತ್ರಯಶ್ಚ-ತ್ರಿಶಚ್ಚ ತ್ರಯಶ್ಚ ತ್ರೀಣಿ ಚ ಸಹಸ್ರಾಃ ದ್ವಿಪವಿತ್ರಾದೇವಾಃ, ಏಕಪವಿತ್ರಾದೇವಾಃ, ಮನುಷ್ಯಪ್ರಭೃತಯಃ, ಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವೌ, ಧನ್ವಂತರಿಃ, ಸಾಧುಕಾರಃ, ಉದರವೈಶ್ರವಣಃ-ಪೂರ್ಣಭದ್ರಮಾಣಿಭದ್ರಾಃ, ಯಾತುಧಾನಾಃ, ಯಕ್ಷಾಃ, ರಕ್ಷಾಂಸಿ, ಇತರಗಣಾಃ, ತ್ರೈಗುಣ್ಯಂ, ನಾಮಾಖ್ಯಾತೋಪಸರ್ಗನಿಪಾತಾಃ, ದೇವರ್ಷಯಃ, ಮಹಾವ್ಯಾಹೃತಯಃ, ಸಾವಿತ್ರೀಋಚಿಃ, ಯಜೂಂಷಿ, ಸಾಮಾನಿ, ಕಾಂಡಾನಿ, ಏಷಾಂ ದೈವತಾನಿ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾನಿ, ಶುಕ್ರಯೋಪನಿಷದಃ, ಶೋಕೀ, ಶುಕಃ, ಶಾಕಲ್ಯಃ, ಪಾಂಚಾಲಃ ಋಚಾಭಿಃ.

(ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ) 'ತೃಪ್ಯತು' ಎಂದು ಸಂತರ್ಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಋಷಿಗಳು:- ವ್ಯಾಸಃ, ಪಾರಾಶರ್ಯಃ, ತಾಂಡೀ, ಕುಕೀ, ಕುಶ್ರಃ, ಕೌಶಿಕೀ, ಬಡಬಾ, ಪ್ರಾಚೀದೇವೀ, ಮೈತ್ರಾಯಣೀ, ದಾಕ್ಷಾಯಣೀ, ಸರ್ವಾಚಾರ್ಯಾಃ,

ಕುಲಾಚಾರ್ಯಾಃ ಗುರುಕುಲವಾಸಿನಃ, ಕನ್ಯಾಃ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ, ಆತ್ಮಾರ್ಥೀ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ, ರಾಣಾಯನಿ, ಸಾತ್ಯಮುಗ್ರಿ, ದುರ್ವಾಸಾಃ, ಭಾಗುರಿ, ಗೌರುಂಡಿ, ಗಾಲ್ಗುಲವಿ ಭಗವಾನೌಪಮನ್ಯವಃ, ದಾರಾಲಃ, ಗಾರ್ಗಿಸಾವರ್ಣ, ವರ್ಷಗಣ್ಯ, ಕುಥುಮಿ, ಶಾಲಿಹೋತ್ರ ಜೈಮಿನಿ-ಎಂಬ ಹನ್ನೊಂದು ಮಂದಿ ಸಾಮಗಾಚಾರ್ಯರು (ಸಂತರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇವರು ಸ್ವಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ಅನುಸಂಧಾನ) ಶಟಿ, ಭಾಲ್ಗವಿ, ಕಾಲಭವಿ, ತಾಂಡ್ಯ, ವೃಕ್, ವೃಷಾಣಕ, ಠುರಕಿ, ಅಗಸ್ತ್ಯ, ಬಟ್ಟಪಿರಾಃ, ಕುಹೂಃ-ಎಂಬ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಪ್ರವಚನಕರ್ತಾರರು (ಸಂತರ್ಪಿತರಾದ ಇವರು ಸ್ವಸ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ.)

ಅನಂತರ ಉಪವೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವತರ್ಪಣ 'ತೃಪ್ಯತು' ಎಂದು ತರ್ಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ದೇವರು:- ಅಗ್ನಿಃ, ಬ್ರಹ್ಮ, ದೇವಾಃ, ವೇದಾಃ, ಓಂಕಾರಃ, ಸಾವಿತ್ರೀ, ಯಜ್ಞಾಃ, ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ, ಅಹೋರಾತ್ರಗಳು, ಸಾಂಖ್ಯಾಃ, ಸಮುದ್ರಾಃ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಓಷಧಿ ವನಸ್ಪತಿಗಳು, ಗಂಧರ್ವರು, ಅಪ್ಸರಸರು, ನಾಗರು, ಯಕ್ಷರು, ರಾಕ್ಷಸರು, ಇತರ ಗಣಗಳು ಮತ್ತು ಭೂತಗಳು.

ಅನಂತರ "ತೃಪ್ಯತು" ಎಂದು ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಋಷಿಗಳು:-

ಸುಮಂತು, ಜೈಮಿನಿ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ವಸಿಷ್ಠ, ಪರಾಶರ, ಜಾನಸ್ತಿ, ಬಾಹವ, ಗೌತಮ, ಶಾಕಲ್ಯ, ಬಾಭ್ರವ್ಯ, ಮಾಂಡವ್ಯ, ಬಡಬಾ, ಪ್ರಾಚೀದೇವೀ, ಮೈತ್ರಾಯಣೀ, ದಾಕ್ಷಾಯಣೀ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಚಾರ್ಯರು-ಇವರಿಗೆ ಸ್ವಧಾ ಸ್ವಧಾ.

ಉಪವೀತಿಯಲ್ಲಿ 'ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು' ಎಂದು ತರ್ಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ದೇವತೆಗಳು:-

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು, ನಮೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ, ನಮ ಆಚಾರ್ಯೇಭ್ಯಃ, ನಮ ಋಷಿಭ್ಯಃ ನಮೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ, ನಮೋ ವೇದೇಭ್ಯಃ, ನಮೋ ವಾಯವೇ ಚ, ನಮೋ ಮೃತ್ಯವೇ ಚ, ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಚ, ನಮೋ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಚ.

ಅನಂತರ ವಂಶವಿದ್ಯಾಪರಂಪರೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ 'ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು' ಎಂಬ ಅನುಸಂಧಾನದೊಡನೆ 'ಶರ್ವದತ್ತಾತ್ ಗಾರ್ಗ್ಯಾತ್' ಇತ್ಯಾದಿ. ರಾಧೋ ಗೌತಮಃ ಇತ್ಯಾದಿ ಋಷಿಗಳನ್ನೂ ಉಪವೀತಿಯಲ್ಲಿ

ವಂಶವಿದ್ಯಾಪರಂಪರೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ 'ಅಗ್ನಿರಿದ್ವಾತ್' ಇತ್ಯಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ನಿವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಯಮ ಭೂತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಋಷಿಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಪಿತೃತರ್ಪಣವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. 'ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು' ಎಂಬ ಅನುಸಂಧಾನಸಹಿತ, ಪಿತೃಣಾಂ, ಪಿತಾಮಹಾನಾಂ, ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ, ಮಾತೃಣಾಂ ಮಾತಾಮಹಾನಾಂ, ಪ್ರಮಾತಾಮಹಾನಾಂ, ಆಚಾರ್ಯಾಣಾಂ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯಾಣಾಂ ಸಂಹಿತಕಾರ ಪದಕಾರ, ಸೂತ್ರಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕಾರಾಣಾಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಮಪತ್ಯಾಣಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇನಾಂ ಏಕಪತ್ನೀನಾಂ ಅನಪತ್ಯಾಣಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾಂ. ಅನಂತರ ಉಪವೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಮನ.

ಈ ಪ್ರಯೋಗ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಆಯಾ ವೇದಶಾಖಾ ಸೂತ್ರಶಾಖಾ ಪ್ರಯೋಗಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಮಾಡಿದೆ? ಎಂದರೆ ಇವುಗಳ ತೋಲನೆಯಿಂದ ಸನಾತನ ಆರ್ಯ ಭಾರತೀಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಉಪಾಕರ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಸಿಹ್ಮಾವಲೋಕನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ.

(1):- ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಏಕೆ ಆಚರಿಸಬೇಕು? ಎಂಬ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು "ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿದ ವೇದಗಳು ಮತ್ತೆ ಹಸನಾಗುತ್ತವೆ, ಆಪ್ಯಾಯನ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸದಿದ್ದರೆ ವೇದಗಳು ತಂಗಳಪದಾರ್ಥ (ಯಾತಯಾಮ) ವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಆಗದಂತೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಹಸನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವೈದಿಕಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಅದು ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಿಯತೇ ಭಂದಸಾಂ ತೇನ ಪುನರಾಪ್ಯಾಯನಂ ಪರಮ್ |

ಆಯಾತಯಾಮೈಶ್ವಂದೋಭಿಃ ಯತ್ ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯತೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||

ಕ್ರೀಡಮಾನ್ಯರಪಿ ಸದಾ ತತ್ ತೇಷಾಂ ವೈದಿಕಾರಣಮ್ || (ಕಾತ್ಯಾಯನ)

ವೇದದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ-ಶ್ರದ್ಧೆಗಳುಳ್ಳ ಕೆಲವು ಜನರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಉತ್ತರದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ.

“ವೇದಗಳು ನಿತ್ಯವಾದ ವಾಙ್ಮಯ “ಅನಾದಿನಿಧನಾ ಹ್ಯೇಷಾ ವಾಗುತ್ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ವಯಂಭುವಾ” ಅದಕ್ಕೆ ವಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅದು ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನಾದ

ಭಗವಂತನ ಉಸಿರು. ಅದು ಹಳಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಹಸನಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸಲು ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರ, ವೇದಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ” ಎಂಬುದು ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ. ಹೀಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವವರು ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ವೇದವೆಂಬುದು ಜ್ಞಾನದ ರಾಶಿ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಳಸಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೇದವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುವವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯವು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಪ್ರಕೃತಿಯು ಜಡವಾದರೆ ಅವನ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಆ ವೇದವು ಹಳಸಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಂಕುಕವಿದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೇದವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದೀತು? ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆ ವೇದಾಧ್ಯಯನವು ಯಾತಯಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆತ್ಮನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶುದ್ಧನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೂ ಅವನ ಪ್ರಕೃತಿಯು ದುಷ್ಟವಾದರೆ ಅವನನ್ನು ದುಷ್ಟಾತ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವನ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಶುದ್ಧವಾದರೆ ಅವನು ಶುದ್ಧಾತ್ಮ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಶುದ್ಧ, ಅಶುದ್ಧಗಳಿಂದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಶುದ್ಧ ಅಶುದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುವವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಜಾಡ್ಯ, ಮತ್ತು ಅಜಾಡ್ಯಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನ ವೇದವು ಹಳಸಿತು ಅಥವಾ ಹಸನಾಯಿತು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ವೇದವು ಯಾತಯಾಮವಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುವವನ ಮನಸ್ಸು ಮಲಿನವಾಗುವುದು ಜಡವಾಗುವುದು ಎಂದೇ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ.

(2):- ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಧ್ಯಯನವು ಹೇಗೆ ಹಸನಾಗುತ್ತದೆ? ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುವವನ ಬುದ್ಧಿಯ ಮಂಕು ಹೇಗೆ ತೊಲಗುತ್ತದೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಉಪಾಕರ್ಮ ಪ್ರಯೋಗ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ವೇದದ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಋಷಿಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಪೂಜೆ, ತರ್ಪಣ, ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಜಾಡ್ಯವು ತೊಲಗಿ ಹೊಸತನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಮಹಾನದಿ ಸ್ನಾನ, ಎಳ್ಳು, ಅಕ್ಷತೆ, ನೀರುಗಳ

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಶ, ಹೊಸ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದ ಧಾರಣೆ, ಹೊಸವಸ್ತ್ರಗಳ ಉಡಿಗೆ ಇವುಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಸತನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಕರ್ಮದಂದು ಹೊಸಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಧರಿಸುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜನಿವಾರದ ಹಬ್ಬ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಹೊಸಯಜ್ಞೋಪವೀತದ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸಮೌಂಜೀ, ಹೊಸದಂಡ (ಮುತ್ತುಗ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಕೋಲು), ಹೊಸಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ಮತ್ತು ಕೌಪೀನಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹೊಸತನದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ.

ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿವಸ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ತಲೆಗೆ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳುಂಟು. “ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾಂ ಉಪಾಕರ್ಮಣಿ ವಪನಮಾವಶ್ಯಕಮ್ (ವೈದ್ಯನಾಥೀಯ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರ ಕಾಂಡ) “ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೂರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಶಿಷ್ಯಂ ಪಾವಯಿತ್ವಾ” ಎಂದು ವೈಖಾನಸ ಸೂತ್ರವು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ (3):- ಉಪಾಕರ್ಮವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯು ಯತಿಗಳಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ತಿಥಿ, ಮಂಗಳವಾರವೂ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಶಸ್ತ. ಉಪಾಕರ್ಮವು ಪೂರ್ಣಿಮಾ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಅಂದು ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಕರ್ಮ. ಉಪಾಕರ್ಮಪರ್ವದ ಮಹಾಬಲದಿಂದ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ವಾರದೋಷಗಳು ಪರಿಹಾರಹೊಂದುತ್ತವೆ.

“ವೈದೇ ಕರ್ಮಣಿ ತು ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕಾಲದೋಷಂ ನ ಚಿಂತಯೇತ್”
ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೌರಂ ಪುಕುರ್ವೀತ ಮಾತಾ ಪಿತೋಃ ಮೃತೌ ತಥಾ||

(4) ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವರು ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ನಂತರ ತರ್ಪಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಆಧಾರವೂ ಇದೆ.

“ಪ್ರಜಾಪತಿ ಮುಖಾನ್ ದೇವಾನ್ ಏಕೈಕಂ ತ್ರಿಸ್ವಿಲೋದಕಮ್ |
ಉದ್ಧೃತ್ಯ ತರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯುಃ ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ತೈತ್ತಿರೀಯಕಾಃ” ||

ಇಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳನ್ನು ಬೆರೆಕೆಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಪಿತೃಕರ್ಮವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರಿ ಎಳ್ಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದವು. ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ಎಳ್ಳುಗಳು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರವರ್ಣದ ಎಳ್ಳುಗಳು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ತರ್ಪಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಳಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಹೀಗೆಂದು ದೇವಲ ಸ್ಮೃತಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

“ಶುಕ್ಲೈಸ್ತು ತರ್ಪಯೇದ್ದೇವಾನ್ ಮನುಷ್ಯಾನ್ ಶಬಲೈಸ್ತೈಃ||

ದೇವರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತರ್ಪಣಮಾಡುವಾಗ ಅಕ್ಷತೆಸಹಿತವಾದ ನೀರಿನಿಂದ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ಅಕ್ಷತೆಸಹಿತವಾದ ತೀರ್ಥದಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಎಳ್ಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಕರಿಎಳ್ಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ. ದೇವರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷತೆಗಳು ಪ್ರಿಯ ಎಂದರೆ ಅವರು ಆಯಾ ಎಳ್ಳು, ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅವಹೇಳನೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತರ್ಪಣಕೊಟ್ಟು ಆ ಎಳ್ಳು ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಜಲಚರಗಳಾದ ಮೀನು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಿಂದುಹಾಕುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಿಂದಲೇ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯ ಎಂದರೆ ಆ ಪದಾರ್ಥದ ದರ್ಶನ ಸ್ಪರ್ಶನ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಿತೃಗಳು ಮುಂತಾದವರು ನಮ್ಮೊಳಗೇ ಇರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅವರ ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಶ್ರೀರಂಗಮಹಾಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಮೃತಭೋಜಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಿತೃಗಳು ಎಳ್ಳು ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದೂ ಅಪಹಾಸ್ಯಕರ.

ಆ ಎಳ್ಳು ಅಕ್ಷತೆ ಮುಂತಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದಾಗ ಕೇವಲ ಜಲದಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆ ಜಲಧಾರೆಯು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ಶ್ರದ್ಧಾ-ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾದ ಮನೋಧಾರೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ (ಸಂತ್ಯಜ್ಞ) ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

(5) ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅಂದು ತರ್ಪಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಎಂದರೆ ಅದು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಒಂದು ಸೇವೆ. ನಮಗೆ ವೇದಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವೈದಿಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡುವವರು ದಯಪಾಲಿಸುವವರೂ ಆ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳು. ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಉಪಾಕರ್ಮವೆಂಬ ಪರ್ವದಿನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಜಾಡ್ಯವು ತೊಲಗಿ, ವೇದದ ಉಪಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸತನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಋಷಿ ದೇವತಾ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡದವರು ದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ದೋಷವು ಅವರನ್ನು ಮುಸುಕುತ್ತದೆ. “ಬ್ರಹ್ಮ ಹತ್ಯೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಕೃತಜ್ಞನಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

“ಕೃತಜ್ಞೇ ನಾಸ್ತಿ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ”

(6) ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿನ ಕೆಲವರು ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ವೇದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವೇದಾಂಗಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಾರೆ. “ವೇದಾಂಗಗಳೂ, ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸ ಮುಂತಾದುವೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ವೇದದ ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿನ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿಯತವಾದ ಬೇರೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು” ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ವಾದ. ಈ ವಾದ ಯುಕ್ತಪೂರ್ವಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವೇದಾಂಗ ಇತಿಹಾಸದ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರು ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದರ ಬದಲು ವೇದದ ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ದೋಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳೂ ಕೂಡ ವೇದದ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ವೇದಾರ್ಥದ ವಿಸ್ತಾರ ಉಪಬೃಹದ್ಭಾಗಗಳೇ ಆಗಿವೆ.

(7) ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿನ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ದಾನಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ

ಇದೆ. ಇದು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ದಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವೆಂಬ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಂದು ದಾನಮಾಡುವುದು ವಿಶೇಷ. ಅದನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಾನು ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ವನ್ನು ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪತ್ತು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

(8) ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿನ ಋಷಿ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಸಕ್ಕು (ಅರಳು ಹಿಟ್ಟು) ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿದ ಅರಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಅವು ವೇದಪುರುಷನಿಗೆ ಪ್ರಿಯರಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ಪ್ರಸಾದದ (ಪ್ರಸನ್ನತೆ) ಭಾವವು ಹರಿದು ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು. ವೇದಾಧ್ಯಯನಮಂಗಲಕ್ಕೆ ತುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ, ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಅಂದು ಋಷಿ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ನೈವೇದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಹಿತಮಾಡಿವೆ.

(9) ಕೆಲವರು ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾತೀತದೋಷದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿ “ಪಾಹಿ ತ್ರಯೋದಶ” ಎಂಬ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಉತ್ಸರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಕರ್ಮ ದಿನವು ಉತ್ಸರ್ಗನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಆಗಿದೆ. “ತೈಷ್ಠಾಂ ತೂತ್ಸರ್ಗನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಉಪಾಕರ್ಮದಿನೇ ತಥಾ” ಎಂದು ಖಾದಿರಗೃಹ್ಯವು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಉತ್ಸರ್ಗನಂ ಚೇತ್ ನ ಕರೋತಿ ಪುಷ್ಯೇ! ಸಹೈವ ಕುರ್ಯಾತ್ ಉಭಯಂ ತಥಾ ತು! ಎಂದು ಸ್ಮೃತಿ ಸಮುಚ್ಚಯ ಗ್ರಂಥವು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಂತೆಯೇ ಉಪಾಕರ್ಮವೂ ಕೂಡಾ ಉತ್ಸರ್ಗನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲವೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂದು ಕಾಲಾತೀತದೋಷಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ‘ಪಾಹಿ ನೋ ಎಂಬ ಹೋಮವನ್ನು’ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಪಾಹಿಹೋಮ ಮಾಡುವವರನ್ನು” ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮದ ದಿನವು ಉತ್ಸರ್ಗನಕ್ಕೆ ಗೌಣಕಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮುಖ್ಯ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಮೇಧಾರಹಿತರಾದವರು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಪುಷ್ಯಮಾಸದಲ್ಲಿ) ಉತ್ಸರ್ಗನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದವರು ಮಾತ್ರ ಉಪಾಕರ್ಮದಿನವೇ ಉತ್ಸರ್ಗನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವಿದೆ. ಅದು ಗೌಣಕಾಲವೇ ಹೊರತು ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಾಘ್ನವನ್ನು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲವಂದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗದೇ ಇದ್ದವರು

ಗೌಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಗೌಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಡುವವರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಘ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಧಿ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾಲವಾದ ಪುಷ್ಯಮಾಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಗೌಣಕಾಲದ ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವವರು “ಪಾಹಿಹೋಮ” ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಅದು ದೋಷವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. “ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಉತ್ಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಉಪಾಕರ್ಮದ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಾಪಗಳೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಜನಿವಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು” ಎಂದು ಕೆಲವರು ಆಪಾತರಮಣೀಯವಾದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. “ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಜನಿವಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು” ಎಂದು ಅವರು ಲಘುವಾಗಿ ಉಡಾಘೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ.

ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಶ್ರದ್ಧೆ, ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕಾಟಾಚಾರದ ಮತ್ತು ದಂಭಾಚಾರದ ಜನಿವಾರ ಧರಿಸುವ ನಾಟಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾ ಆಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ಅಂದು ಮಾಡಲಾರದವರು ಹೊಸ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನಾದರೂ ಧರಿಸಲಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಗಳ ಇತರ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿಯಾದರೂ ಅವರು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರಿಂದ ಋಷಿಗಳ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ನೆನಪು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಸಂಸ್ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ಸರ್ಜನ ಉಪಾಕರ್ಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಬಿಡಬಾರದು.

1. ಉಪಾಕರ್ಮದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅನುಶಾಸನವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ:-

“ಶ್ರಾವಣ್ಯಾಂ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಶಿಷ್ಯಂ ವಾಪಯಿತ್ವಾ” (ವೈಖಾನಸಸ್ಮೃತಿ)

“ಕ್ಷುರಕರ್ಮ ನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಚೌಳಾತ್ಮರಮೃತುತ್ರಯಂ|

ತಥೋಪನಯನಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಉಪಾಕರ್ಮ ವಿನಾ ಕ್ವಚಿತ್||”

ಈ ಮಂಗಳವಾದ ಕ್ಷೌರಕರ್ಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ‘ಆಯುಷ್ಯಕರ್ಮ’ (ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕರ್ಮ) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕರ್ಮವನ್ನು ಇಂತಿಂತಹ ತಿಥಿವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

‘ಕುರ್ವೀತ ಬುಧ ಸೋಮಯೋಃ’

‘ಮಂದೇಚ್ಯಂಗಂ ಭೃಗೌ ಕ್ಷೌರಂ ಗೃಹಣೇಷಿ ನ ದುಷ್ಯತಿ’

ಮಂಗಳವಾರ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರಗಳು ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ವಾರಗಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಪೂರ್ಣಮೆಯು ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ (ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ) ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ತಿಥಿಯಾಗಿದೆ. ಉಪಾಕರ್ಮವು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಗಮನಿಸಿರುವಂತೆ ಯಜುರ್ವೇದಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣಮಾ ತಿಥಿಯಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶನಿವಾರ ಅಥವಾ ಮಂಗಳವಾರಗಳೂ ಬರುವುದುಂಟು. ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ತಿಥಿವಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ಉಪಾಕರ್ಮ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಧಾನಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದು ಆಯುಷ್ಯಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಮಂಗಳವಲ್ಲವೇ ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ಷೌರಕರ್ಮವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಅಂದು ಕಾಲದೋಷವನ್ನು ಚಿಂತಿಸದೆ ಆಯುಷ್ಯಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಘೋಷಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

‘ವೈಧೇ ಕರ್ಮಣಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕಾಲದೋಷಂ ನ ಚಿಂತಯೇತ್’ (ವಸಿಷ್ಠಸ್ಮೃತಿ)

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ದುಷ್ಟತಿಥಿವಾರಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಅಮಂಗಳವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ? ಎಂದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಮಾಂಗಲ್ಯಶಕ್ತಿಯು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಮಂಗಳವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನೋಡಬೇಕು? ಯಾವ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ ತಲೆಕೂದಲು ಹೋಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯಜನರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಂಗ್ಲೀಷರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಆಯುಷ್ಯರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿದ್ದ. ಅವನ ತಲೆಯೂ ಮುಖವೂ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆತನ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಅವನಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸಲಿಗೆ ಇತ್ತು. ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೂದಲು ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆತನನ್ನು ಕೇಳಿದ,

“ಏಕಯ್ಯಾ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲಾ? ಮುಖದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಳೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೇ?”

“ಈಗತಾನೇ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಖವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಸಾರ್. ಅದು ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕೊಳೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲ ಸಾರ್”

“ಮುಖದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೂದಲು ತುಂಬಿದೆಯಲ್ಲಪ್ಪಾ! ಅದು ಕೊಳೆಯಲ್ಲವೇ?”

“ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕೂದಲು ಕೊಳೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತೆ ಸಾರ್?”

“ಅದು ಕೊಳೆ ಅಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನು?”

“ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ತಲೆಯಲ್ಲೇಕೆ ಕೂದಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅದು ಕೊಳೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ತಲೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲಾ?”

“ಅದು ಕೊಳೆಯಲ್ಲ, ತಲೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸೆಂಟನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ.”

“ನಾನು ಮುಖವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕೂದಲು ಕೊಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಸಾರ್”

ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾರದೇ ನಸುನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾದ.

ಹಾಗಾದರೆ ಕ್ಷೌರವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕೂದಲು ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಲೆಬುರುಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖದ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಎಂದರೆ, ಅದು ನಿಜವೇ, ಆದರೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೂದಲು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅಸೌಕರ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಶರೀರದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂದಲು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಕೂದಲನ್ನು ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಪ್ಪುವ ಮಾತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸರಿಯಾದ ಕಾಲ ಮತ್ತು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಆಯುಸ್ಸಿನ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ಕಾಲ, ದೇಶ ಮತ್ತು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೂ ಅಪಾಯ. ಅವನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಅಣ್ಣ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತಿರದ ನೆಂಟರಿಗೂ ಅಪಾಯ ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಫಲವಾದ ಭಾವನೆಯೆಂದೇ ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಶುಕ್ರವಾರ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಾಯಿಗೆ ಅಪಾಯ, ಗುರುವಾರ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಅಪಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾತುಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಿಷಿದ್ಧದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅವರ ತಾಯಿ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಾದಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷೌರಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೈಚಾರಿಕರ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೆಂದು ವಿಚಾರವಂತರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟೀಕೆಮಾಡುವವರು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿಲ್ಲ. ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆತನ

ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಆಶಯವಲ್ಲ. ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಪಾಯದ ದಾರಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ಅವುಗಳ ಭಾವ. ಅಂತಹ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರು ಅನಂತರ ಆಚರಿಸುವ ಸುಕೃತದ ಬಲದಿಂದ ಅವರು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇರುವಂತೆಯೇ ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವೆರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಘರ್ಷ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಅವುಗಳು ಗೆಲ್ಲುತ್ತವೆ. ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ಕಾಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಮಾರಕಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪೋಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇವೆಯೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾರಕಶಕ್ತಿಗೆ ಪೋಷಕವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಳಿ ಗಾಳಿ ಇರುವಾಗ ಮೈಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಓಡಾಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೃಢಕಾಯರಾದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಳಿ ಗಾಳಿಗೂ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಮಾಡಬಾರದು. ಕಾಲರಾ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕರೋಗಗಳ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಜನರು ಅಪಾಯಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೆಲವರು ಬದುಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ವಿವೇಕವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅಪಾಯಗಳು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗದಿದ್ದರೂ ಅವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿಷದಂತೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಅವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅಥವಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಫಲಕೊಡುತ್ತವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣುವ ಫಲಗಳಿಂದಲೇ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಾರದು.

ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಮುಂತಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಶರೀರದ ನರನಾಡಿ ಮೆದುಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ, ಸಪ್ತಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅನಿಷ್ಟಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆಧಿಭೌತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧಿದೈವಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ? ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನಂತರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ? ಆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಇರುವ ಅಥವಾ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇದೆಯೇ? ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಫಲದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ “ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕರ್ಮಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವನು, ಶುಕ್ರವಾರ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ, ಆದರೆ ಅವನ ತಾಯಿ ಬದುಕಿದ್ದಾಳೆ.” ಎಂದು ಆತುರದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು.

ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೂ ಕ್ಷೌರಕರ್ಮಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೆಂಬುದು ನಾಡೀ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಅಪಾಯರಹಿತವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಿಷಿದ್ಧಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸರಿಯಾದ ಶಾಂತಿಕರ್ಮ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶುಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಾಗೆಯೇ ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಥಿ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಯುಸ್ಸು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಆಯುಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಂಗಮಹಾಗುರುಗಳು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ಬೆಳೆದಿರುವ ಗಿಡಮರ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕುಶಲವಾಗಿ, ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಯುಸ್ಸು. ಆಗ ಅವು ಮತ್ತೂ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಮನುಷ್ಯಪ್ರಕೃತಿಗೂ ಈ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.”

“ರಷ್ಯಾದೇಶದ ಜನರು ನಿಷಿದ್ಧ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷಿರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ಯಮರ್ಮ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡವರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಲಶುದ್ಧಿಗೂ ಕ್ಷಿರಕರ್ಮಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಶಿಷ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು, “ರಷ್ಯಾದೇಶದವರು ದೀರ್ಘ ಜೀವಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ದೇಹ, ದೇಶ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಆಹಾರ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೇ ಹೊರತು ಅವರು ನಿಷಿದ್ಧ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲವು. ಈ ಆಯುಷ್ಯಮರ್ಮದ ಕಾಲ ಮತ್ತು ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳು ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಜನರಿಗೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಒಂದೆರಡು ಘಟನೆಗಳಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಾರದು” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ತಿಥಿ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರ ಮಂಗಳವಾರ ಇವುಗಳಿದ್ದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಅಂದು ಉಪಾಕರ್ಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಿರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದು ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪೋಷಕವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನಿಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾದ ಕ್ಷಿರ, ಹೊಸ ಕೌಪೀನ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಹೊಸ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಮೌಂಜಿ, ಅಜಿನ ಮತ್ತು ದಂಡಗಳ ಸ್ವೀಕರಣೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೇದಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹೊಸತನದ ಹುರುಪು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನದ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲದ ಅವರು ಅಧ್ಯಯನದ ಉತ್ಸರ್ಜನೆ ಅಥವಾ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿರರ್ಥಕವಲ್ಲವೇ? ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತೆಯೇ ಅವರು ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲವೇ?

ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಹೀಗಿದೆ: ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿ “ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಇವನು ಖಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದವನು. ಇವನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಏಕೆ ನೆನಪಿಸಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು?” ಎಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಉಪಾಕರ್ಮವು ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತರುವ ಪವಿತ್ರವಾದ ಪರ್ವ. ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದವರು ಯಥಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕು.

3. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ?

ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ:-

“ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ದೊರಕಿದಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿಯಾದರೂ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಉಪಾಕರ್ಮದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನಾದರೂ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕು. ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರು ಊಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಊಟಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ದೇಹರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆತ್ಮಸಂಸ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಉಪಾಕರ್ಮವನ್ನು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿಯಾದರೂ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಚರಿಸುವಾಗ ಉಪಾಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯ ಯಾವುದು ಗೌಣ ಎಂಬುದರ ವಿವೇಕ ಇರಬೇಕು. ಉಪಾಕರ್ಮದ ಮುಖ್ಯತಮವಾದ ಭಾಗ ವೇದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಋಷಿಗಳ ಪೂಜೆ ತರ್ಪಣ ಮತ್ತು ಹೋಮ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾದದ್ದು ಹೊಸ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ

ಧಾರಣೆ. ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದವರು ಹೊಸ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಾದಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಋಷಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಶಾಖೆಯ ವೇದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಅನುವಾಕಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠನಮಾಡಿ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಂಗಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕು.

4. ಶ್ರಾವಣ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಥಮೆಯಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಗಾಯತ್ರೀ ಹಬ್ಬ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಾಯತ್ರೀ ಹಬ್ಬವೂ ಉಪಾಕರ್ಮದ ಅಂಗವೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕರ್ಮವೋ?

ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ:-

“ಇದು ಉಪಾಕರ್ಮದ ಅಂಗವಲ್ಲ, ಆದರೂ ಉಪಾಕರ್ಮದಂತೆಯೇ ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಕರ್ಮ.

ಪಿತೃದೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾರು ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ಶ್ರಾವಣ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಥಮೆಯಂದು ಗಾಯತ್ರಿಯ ಜಪ ಅಥವಾ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆ “ಗಾಯತ್ರಿಯು” ಉಪಾಕರ್ಮದ ಅಂಗವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವೇದದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ಮ. ಅದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತರೂಪವಾದ ಕರ್ಮ. “ಮಿಥ್ಯಾಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ದೋಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮ. ಮಿಥ್ಯಾಧ್ಯಯನ ಎಂದರೆ ಸುಳ್ಳು ಅಧ್ಯಯನ. ನಿಷ್ಪಲವಾದ ಅಧ್ಯಯನ. ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅನಿಷ್ಟವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧ್ಯಯನ. ಯಾವುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಬಾರದೋ ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸುಳ್ಳು ಅಥವಾ ಮಿಥ್ಯಾಧ್ಯಯನ. ಇದು ವೇದಮಾತೆಗೆ ಅಪಚಾರ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ “ಗಾಯತ್ರಿ” ಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಗಾಯತ್ರೀಜಪ ಹೋಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾವಿರದ ಎಂಟು, ನೂರೇಂಟು ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಯತವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪ ಹೋಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರದ್ಧೆ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಗಳಿಂದ

ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯಾಪೂರಣೆಗಾಗಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದು ಅಪಚಾರ.

ಈ ಗಾಯತ್ರೀಪೂಜೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರ್ವ. ವರ್ಷಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು “ಯುಗಾದಿ” ಅಥವಾ “ವರ್ಷಾದಿ” ಪರ್ವವೂ ಆಗಿದೆ. ಆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಅದರ ಮಾರನೇ ದಿನವೂ ಇದ್ದು ಯಥಾಶಕ್ತಿ “ಸತ್ಯ”ವಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಗಾಯತ್ರೀಪರ್ವದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಬಾರದು.

* * * * *